

## **ОБОБЩЕН ДОКЛАД**

от проведено анкетно проучване за изследване мнението, нагласите и предпочитанията на хората с увреждане от област Русе при упражняване на конституционното им право на вот.

**Период на проучването:** от 5 януари 2017 г. до 15 февруари 2017 г.

**Обхват:** населените места в общините на област Русе.

**Цел:** Подобряване достъпа на хората с увреждане до изборния процес, чрез предприемане на мерки в резултат на проведено анкетно изследване.

**Тема:** „Изследване мнението, нагласите и предпочитанията на хората с увреждания в област Русе при упражняване на конституционното им право на вот“

**Целеви групи:** хора с увреждания над 18 години.

### **Разработена анкетна карта:**

За изследване, мнението, нагласите и предпочитанията на хората с увреждания в област Русе при упражняването на конституционното им право на вот.

Анкетната карта е изготвена така, че да отнема възможно най-малко време за попълване, но да дава реална представа за мнението и нагласите на хората с увреждане.

Броят на въпросите в анкетната карта е ограничен съответно до 12.

По-голямата част от въпросите са от затворени тип, като е предоставена възможност за допълване чрез свободен отговор на някои въпроси.

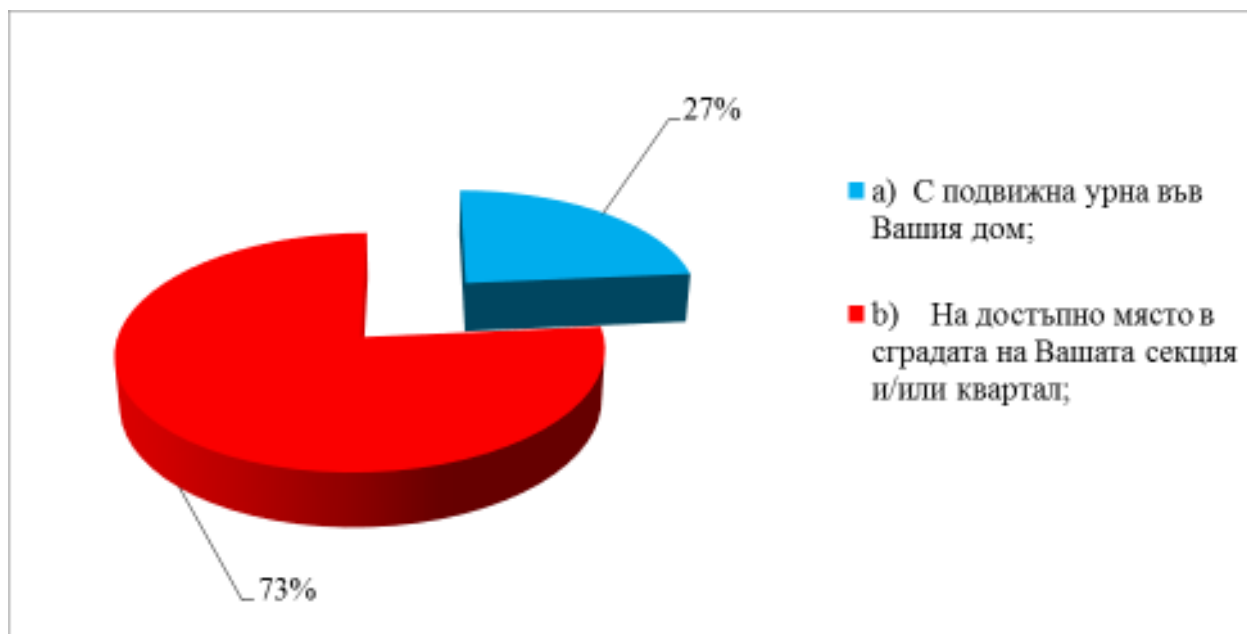
Проучването се проведе на територията на област Русе. Анкетната карта беше разпространена сред членовете на Областния обществен съвет за социално включване на хората с увреждане в област Русе, осемте общини, доставчиците на социални услуги и други заинтересовани страни. Партньори на Съвета бяха Сдруженията с нестопанска цел „Смело сърце“, „Регионална достъпност“, „Смелост“, „Воля“, „Свят за всички“, „Кураж“, „Европейски хоризонти“, „Учителска подкрепа“, „Приятелска подкрепа“, Регионална здравна инспекция, Регионална организация на Съюза на слепите в България, Регионална организация на Съюза на глухите в България, Регионална асоциация на лица с интелектуални затруднения, КАРИТАС и др.

Анализът на резултатите от проведената анкета е базиран на изразеното мнение на общо 1044 анкетиращи лица, които имат различни по вид и степен увреждания.

По-надолу са показани в процентно отношение и в абсолютна стойност отговорите на анкетираните:

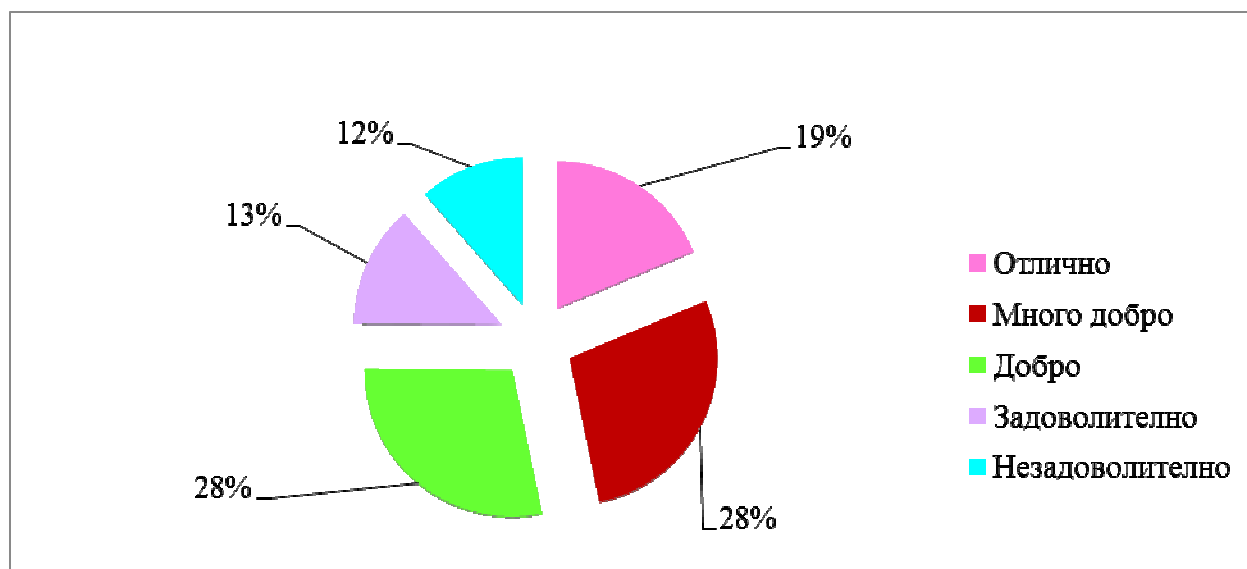
### **1. Какво е Вашето предпочитание за гласуване на следващите избори?**

Резултатите показват, че от 1044 анкетиращи лица 73% (763) са отбелязали отговор: „На достъпно място в сградата и секцията, където е разположена урната“, 27% (281) от участниците са отбелязали, че искат да гласуват с подвижна урна.



## 2. Как оценявате цялостната организация за упражняване на Вашия вот по време на избори?

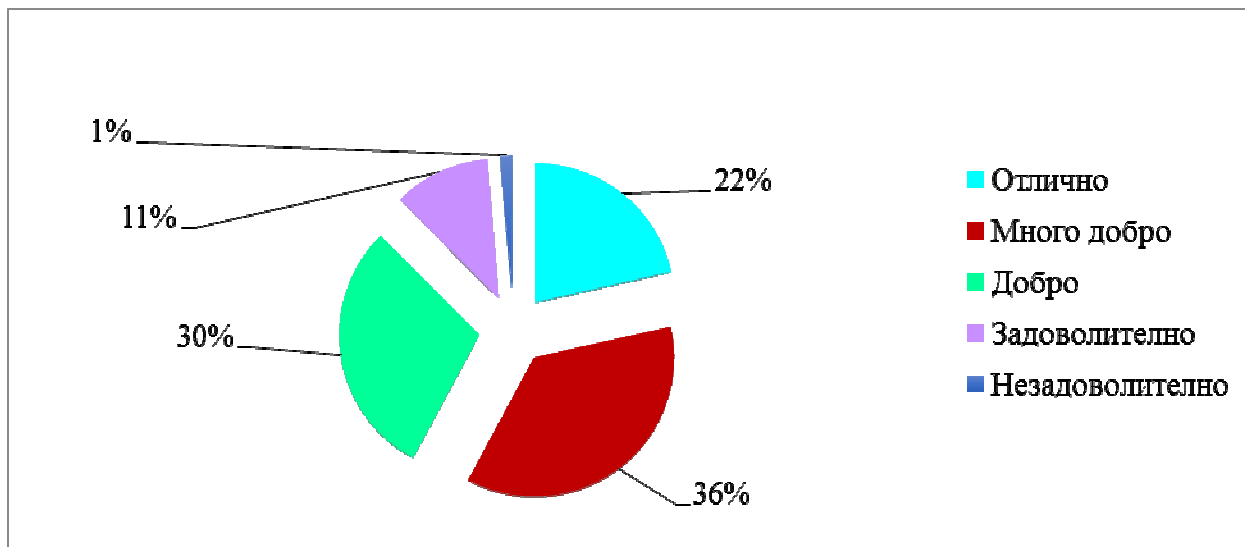
Според 296 (28%) от анкетираните цялостната организация за упражняване на вота по време на избори е добра, според 293 (28%) е много добра, според 195 (19%) – отлична, според 140 (13%) – задоволителна и според 120 (12%) е незадоволителна. Общо 75% от анкетираните са отговорили, че условията за гласуване са повече от добри, а според 25% са задоволителни и лоши. Това показва, че организаторите на изборите се стараят и успяват в много голяма степен да осигурят нормални условия и добър достъп до изборните урни на хора със здравословни проблеми.



## 3. Как оценявате отношението към Вас на членовете на секционната изборителна комисия, където гласувате?

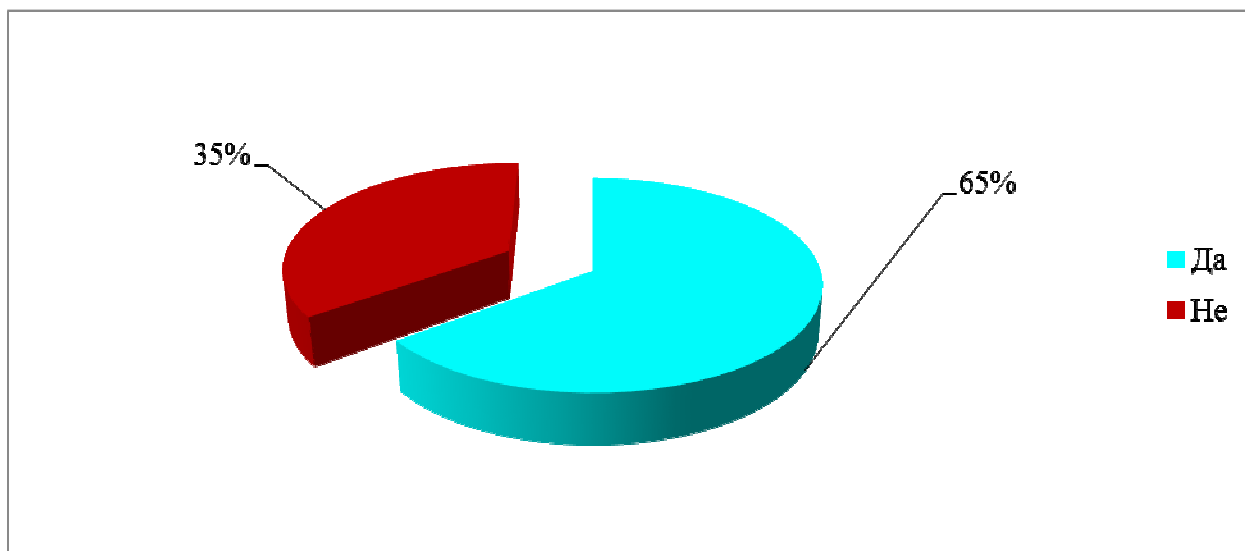
От всички участници в анкетното проучване 36% (380) са отговорили, че отношението на членовете на секционните комисия спрямо тях е много добро, 30% (310), че е добро и 22% (224) че е отлично. Като задоволително – 11% (116), а като незадоволително – 1% (14).

Този показател също е сравнително добър и показва, че 12 % от анкетираните са почувствали отношение по-лошо от добро по време на упражняване правото си на вот. Екипът, провел проучването счита, че трябва да се положат още усилия за свеждане до 0 на недоброто отношение към гласуващите и още повече към хората със специфични потребности.



#### 4. Осигурява ли се достъп до урната за упражняване конституционното Ви право на вот?

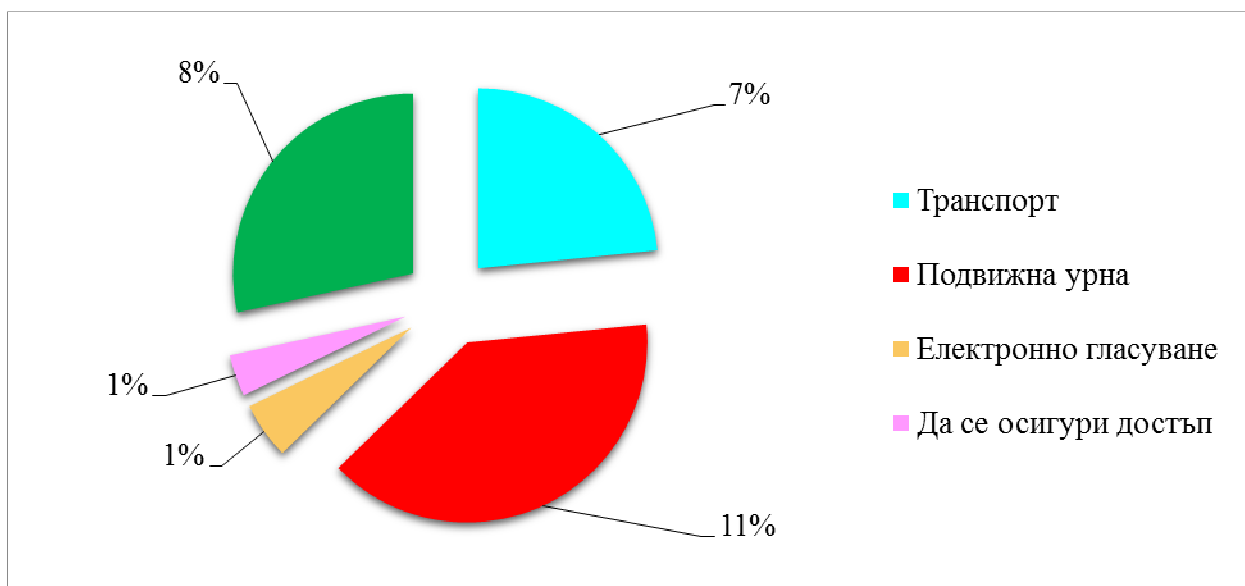
Тук съотношението е 65% (677) към 35% (367) от анкетираните. Вижда се, че доста голям процент от хората се затрудняват да достигнат до урната и да упражнят правото си да гласуват, което налага да се разработят специални мерки за преодоляване на съществуващите ограничения.



#### 5. Как според Вас, Областният съвет за социално включване на хората с увреждания в област Русе може да подпомогне участието на хората с увреждания в изборния процес? (моля отговорете в свободен текст):

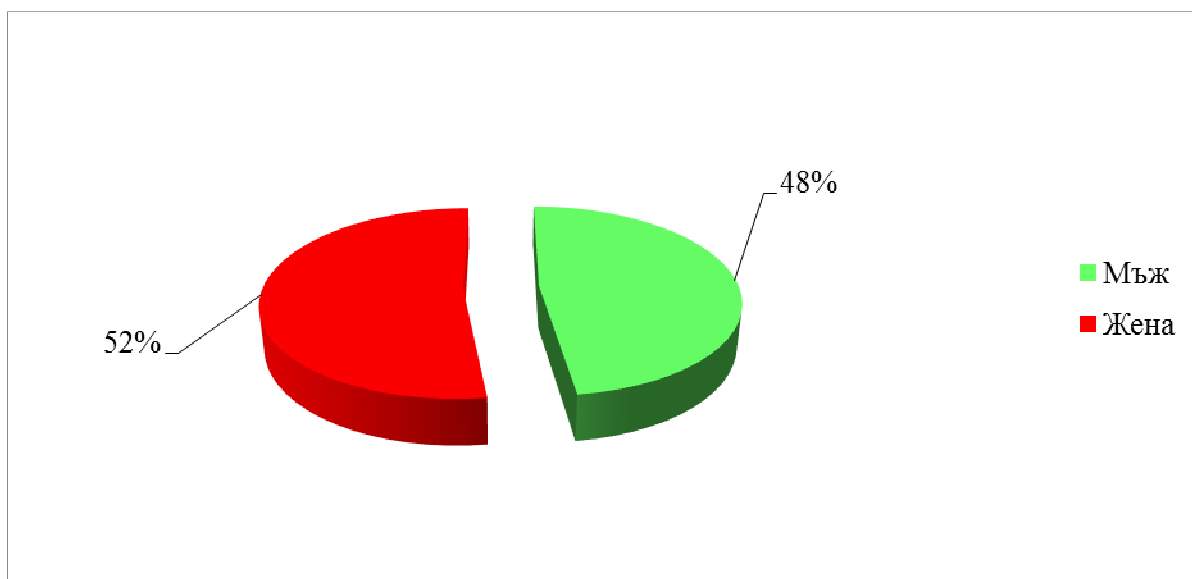
От 1044 участника в анкетното проучване 11% (116) желаят да им бъде осигурен достъп до подвижна урна, 8% (84) се нуждаят от доброволци, които да ги придружат до изборителните секции, където да упражнят правото си на вот, 7% (69) предпочитат да им

бъде осигурен транспорт до избирателните секции, а 1% (15) да гласуват електронно. Близо 1% (11) от участниците желаят да се подобри достъпът до избирателните секции като се осигурят рампи, парапети и др. подходящи съоръжения. Общо 749 анкетирани или 72 % не са отговорили на този въпрос.



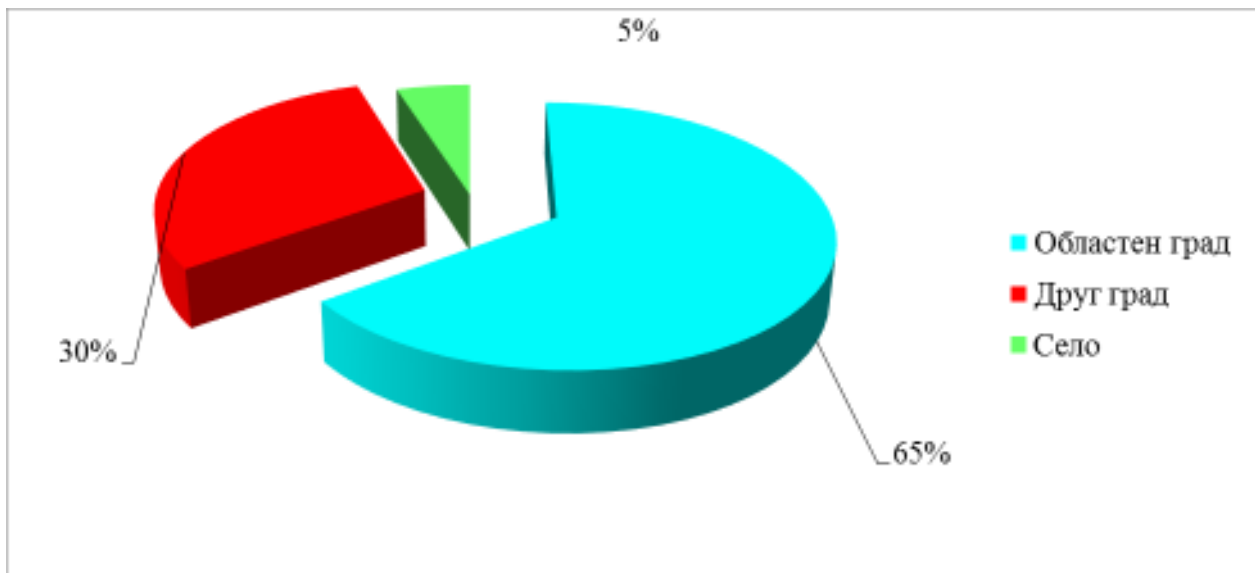
#### 6. Вашият пол е?

От всички участници в анкетното проучване 500 (48%) са мъже и 544 (52%) жени.



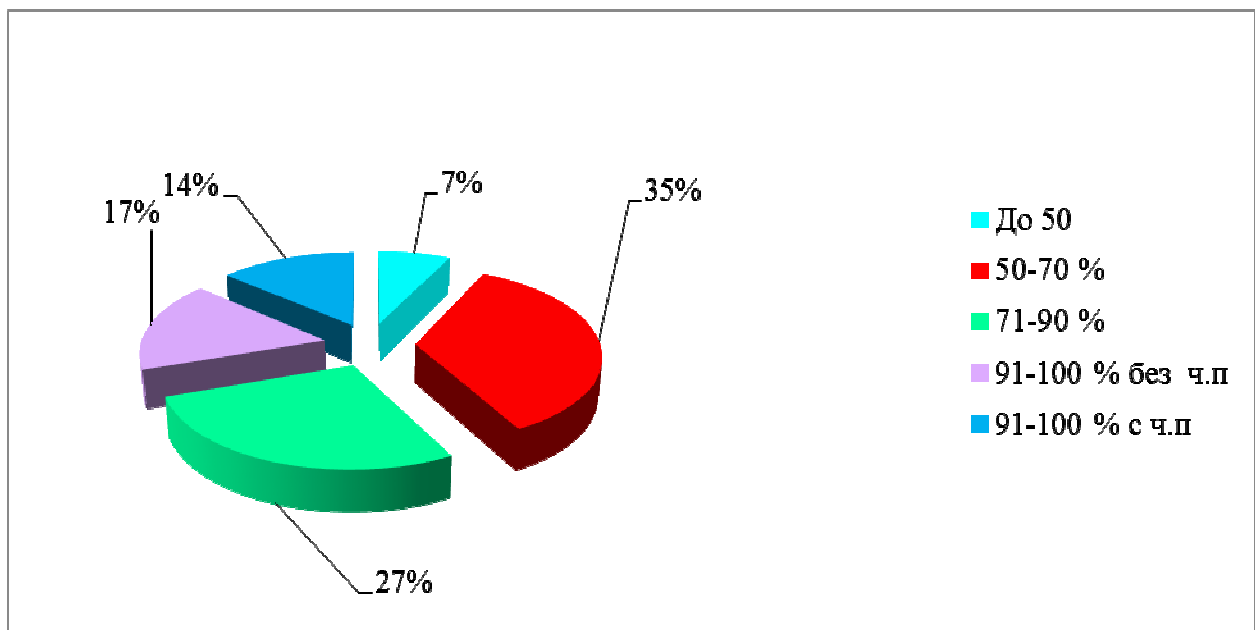
#### 7. Населено място?

Резултатите показват, че 679 (65%) от анкетираните са от гр. Русе, 313 (30%) от по-малък град (Бяла, Борово, Две Могили, Мартен, Сливо поле, Ветово) и 52 (5%) от селата главно от общините Борово, Две могили, Ценово, Иваново и Сливо поле.



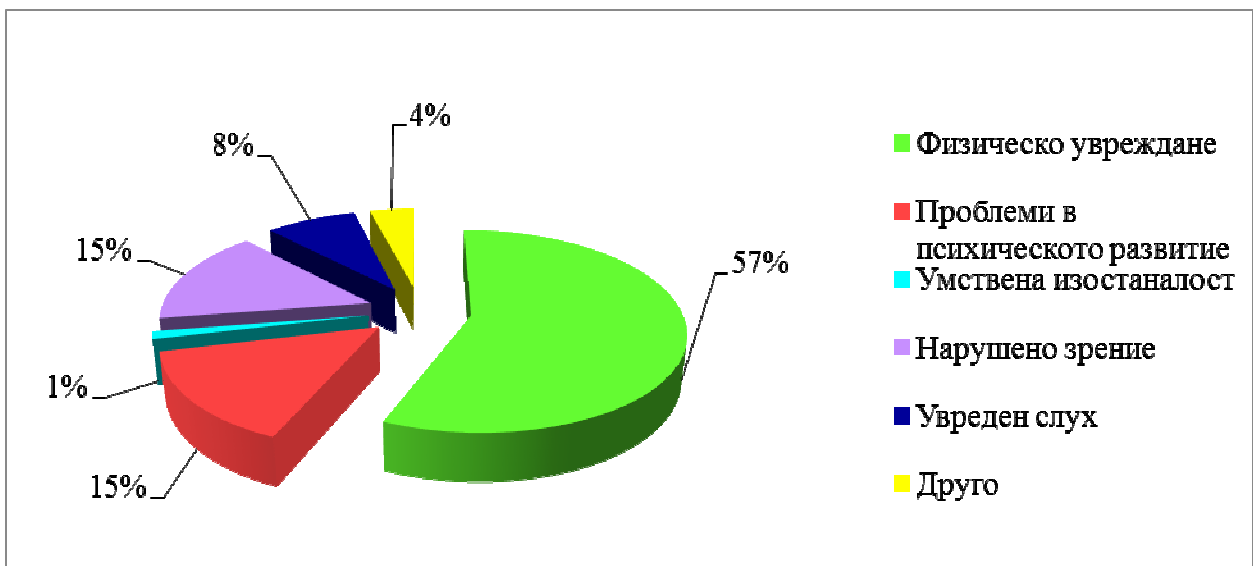
### 8. Колко процента е увреждането Ви?

Най-голяма е групата на хората с увреждания от 50 до 70 %. Те са общо 365 човека или 35 % от всички анкетирани.



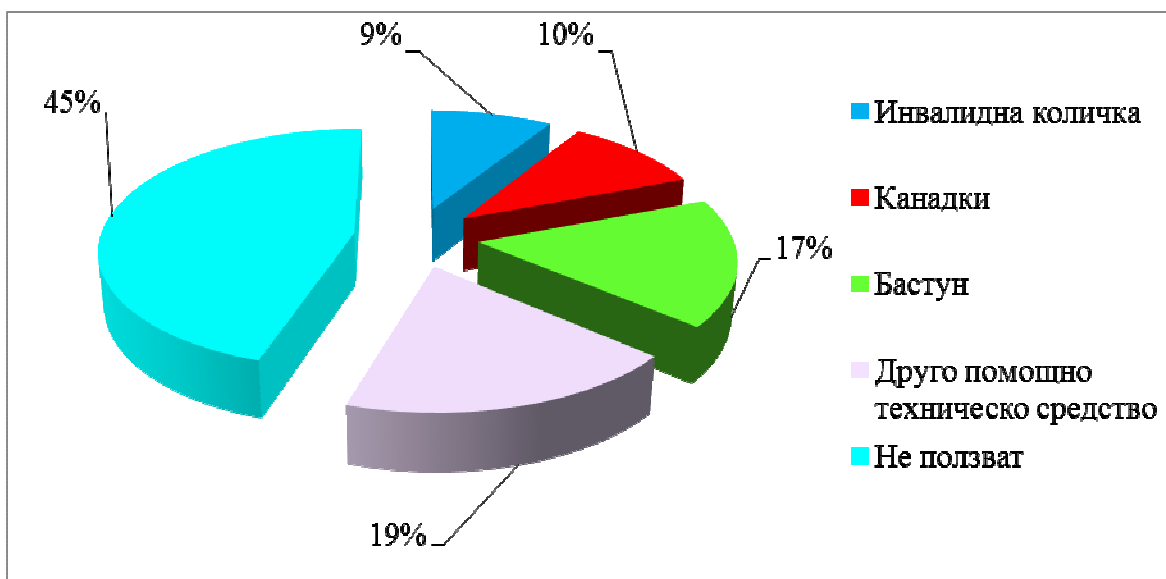
### 9. Какво е увреждането Ви?

Резултатите показват, че 595 (57%) от анкетираните са посочили, че имат физическо увреждане, 157 (15%), че са с нарушено зрение, 154 (15%) са с проблеми в психичното развитие, 84 (8%) имат увреден слух, 42 (4%) – хронични заболявания: диабет, сърдечна недостатъчност, улцерозен колит, онкологични заболявания и други, а 1% са с умствена изостаналост.



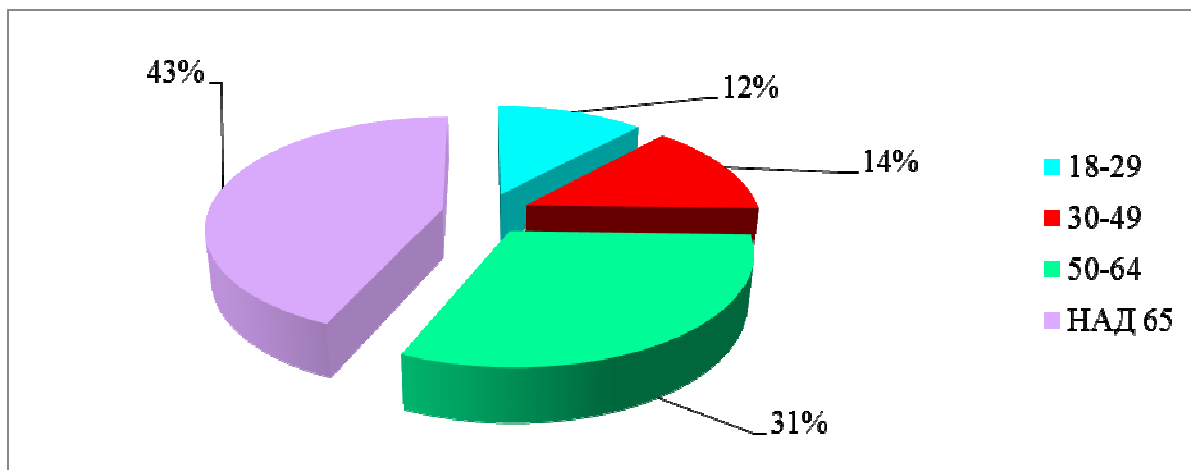
### 10. Ползват ли помощно-технически средства?

От всички 1044 респонденти, попълнили анкетните карти, 55% ползват помощни технически средства, като 195 (19%) човека ползват друго помощно техническо средство като слухови апарати, комбинирани тоалетни столове, стол за баня и др. 17% (178) от анкетираните са посочили, че ползват бастун, 10% (107) – канадки и патерици, а 9% (93) – инвалидна количка. 471 (45%) от анкетираните не ползват помощно средство.



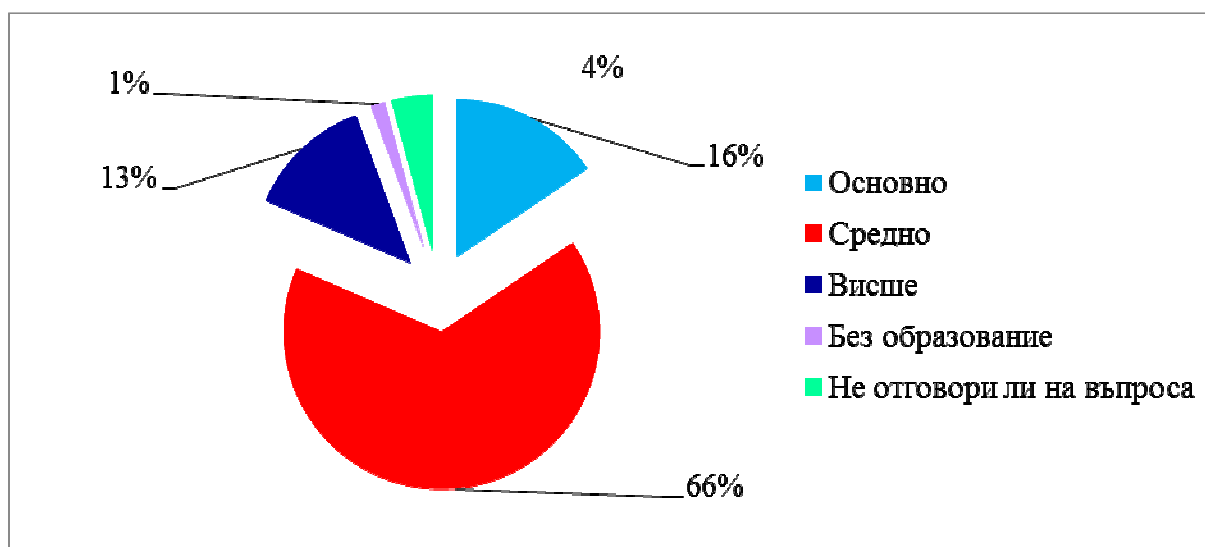
### 11. Вашата възраст е:

От всички попълнени анкети става ясно, че 454 (43%) души попадат във възрастовата група над 64 години, 324 (31%) души са между 50 и 64 години, а 142 (14%) – между 30-49 години. Младежите на възраст между 18 и 29 години са общо 124 човека или 12% от анкетираните.



## 12. Какво е нивото на Вашето образование?

Резултатите показват, че 66% (689) са със средно образование, 13% (134) – с висше, 16% (162) – с основно и по-ниско. Само 1% (15) са без образование а 4% (44) от анкетираните не са дали отговор.



От анкетата се налага изводът, че е необходимо да се ангажира вниманието на органите, упълномощени да организират добре изборния процес и да се предприемат мерки за подобряване достъпа на хората с увреждания до изборителните урни.

Сдруженията на и за хората с увреждания трябва да подпомогнат потребителите на техните услуги да попълнят в съответните срокове необходимите декларации и да ги представят в съответната община.

Необходимо е също да се проведе среща с представител на Районната изборителна комисия, който да разясни правата на хората с увреждания относно ползване на подвижна изборителна урна, ползване на придружител и транспорт, който да ги откара до секционната изборителна комисия.

С оглед горепосоченото предлагаме да се приемат следните  
**РЕШЕНИЯ:**

1. Настоящият доклад да се изпрати на Районната изборителна комисия, на Областния управител на област Русе и на кметовете на общини за сведение и предприемане на мерки по тяхна преценка за подобряване достъпа на хората с увреждания до изборителните урни.

Срок: 01.03.2017 г.

Отг. Председател на ООССВХУ

2. Да се проведе среща с представител на Районната изборителна комисия, който да разясни правата на хората с увреждания относно ползване на подвижна изборителна урна, ползване на придружител и транспорт, който да ги откара до секционната изборителна комисия.

Срок: 28.02.2017 г.

Отг. Председател на ООССВХУ

3. Да се изтеглят декларациите за гласуване чрез подвижна урна, които да се размножат в необходимият тираж и да се раздадат на Председателите на Сдружения на и за хора с увреждания.

Срок: 01.03.2017 г.

Отг. Председател на ООССВХУ

4. Да се подпомогнат хората с увреждания, които имат желание и право да гласуват с подвижна урна, да попълнят декларациите и да я предадат в съответната община.

Срок: 01.03.2017 г.

Отг. Председателите на Сдружения на и за  
хора с увреждания.

5. Да се запознаят хората с увреждания какви са условията да ползват придружител и безплатен транспорт за превоз до изборителните секции

Срок: 01.03.2017 г.

Отг. Председателите на Сдружения на и за  
хора с увреждания.

Русе, 26.02.2017 г.

ООССВХУ в област Русе